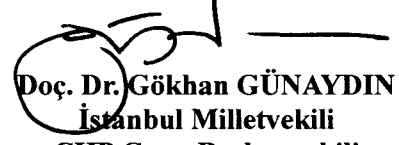

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.
Saygılarımla.

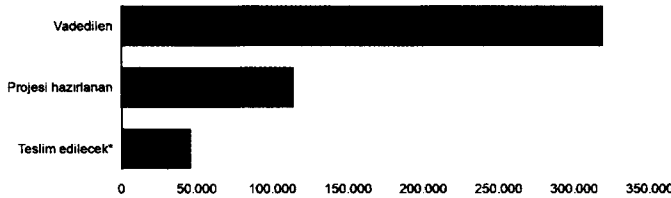

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 6 Şubat 2023'te meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından 31 Mart'ta "319 bini 1 yıl içinde olmak üzere toplam 650 bin yeni konut yaparak depremzede vatandaşlarımıza teslim edeceğiz" demişti. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki ise 14 Eylül'de Toplu Konut İdaresi'nden (TOKİ) depremzedeler için inşa etmesini istedikleri konut sayısını 850 bin olarak açıklamıştı.

Yapılan bu açıklamaların üzerinden yaklaşık bir yıl geçtiğinde, 25 Ocak 2024'te Anadolu Ajansı'na konuşan İçişleri Bakan Yardımcısı Münir Karaloğlu, bir yıl önceki açıklamaların gerçekleştirilemediğini kanıtlarcasına, kura çekimi için hazır olan 46 bin konutun 6 Şubat itibarıyla anahtar teslimine başlanacağını söyledi. Benzer biçimde, Cumhurbaşkanı Erdoğan bu kez depremin yıldönümüne sayılı günler kala 3 Şubat 2024'te Hatay'da yaptığı konuşmada, "Bölge genelinde halen yapımı süren 40 bin konutun inşaatı tamamlandıkça peyderpey hak sahiplerine teslim edeceğiz. ... İnşallah 2 ay içinde deprem bölgesi genelinde 75 bin konutun teslimini bitireceğiz. Temel atmasının üzerinden 1 yıl geçmeden inşaatları bitirme sözümüzü önemli ölçüde yerine getirerek, yıl sonuna kadar 200 bin evi teslim etmiş olacağız" dedi.

Tüm bu açıklamalara bakılırsa, "bir yıl içinde 319 bin konut teslimi hedefinin" yalnızca 46 bini gerçekleştirilebilmiş olacak. Dahası bu konuda yapılan açıklamalar, 6 Şubat depremlerinden bir yıl sonra teslim edilecek konut sayısının da 46 binin altında olacağını gösteriyor. Zira açıklamalarda 46 bin konutun "kura çekimine hazır" olduğu ya da "6 Şubat'tan itibaren anahtar teslimine başlanacağı" belirtilse de bu sözü edilen konutların anahtar tesliminin ne zaman biteceği belirsiz.

'Bir yılda 319 bin konut' vaadi gerçekleşmekten çok uzak

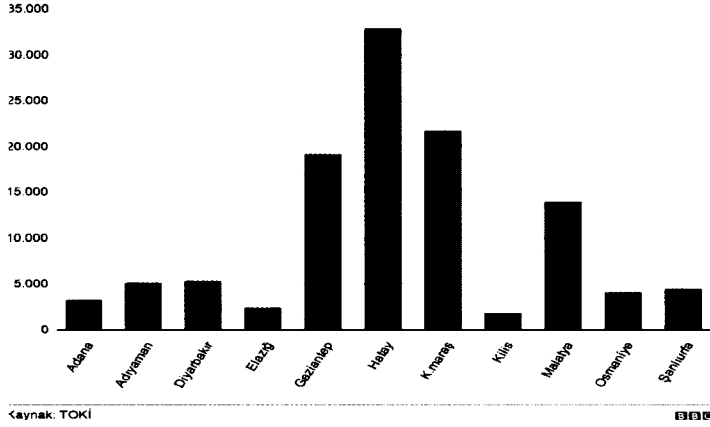
*1 Şubatta kurası çekilip 6 Şubattan itibaren teslimine başlanacağı açıklanan konut sayısı

Kaynak: TOKİ

BBB

Öte yandan yalnızca anahtar teslimi yapılan konut değil, projesi hazırlanan afet konutu da vadedilenin çok altında kaldı. Projesi hazırlanan konutların %98'inin ihalesi yapıldı. TOKİ'nin yayımladığı verilere göre projesi hazırlanan afet konutlarının sayısı ise depremin birinci yılında bunun yalnızca %17'sine ulaşabildi. Projesi hazırlanan konutlarda tamamlanma oranı ise %50'ye yakın.

İllere göre projesi hazırlanan TOKİ afet konutları

Cumhurbaşkanlığı raporuna göre¹, 6 Şubat depremlerinde 11 ilde toplam 518 bin konut yıkıldı veya ağır hasar aldı. Bunlara ek olarak, 128 bin 778 konut da orta derecede hasar aldı. Ancak orta hasarlı binaların ne kadarının güçlendirildiği veya yıkılacağı hakkında resmi bir veri yok.

Bu bağlamda;

1. Deprem felaketini yaşayan halkımıza verilen sözler neden tutulamamıştır?
2. Vadedilen hedeflerin bu kadar uzağında kalınmasının gerekçesi nedir?
3. Bir yıl içinde 319 bin konut yapılacağı iddia edilirken, bu sayı nasıl, hangi bilimsel dayanaklara bağlı olarak tespit edilmiştir?
4. 319 bin konut sayısı gerçekçi ve rasyonel temellere dayalı olarak öne sürüldü ise bir yılda beklenenden daha az mı çalışma yürütülmüştür?
5. Depremde imar barışı kapsamında yasal statü kazanan binaların kaçını yıkılmıştır?
6. Orta derecede hasarlı olduğu tespit edilen binaların ne kadarı güçlendirilmiştir? Ne kadarı için yıkım kararı verilmiştir?
7. Orta derecede hasarlı binaların hepsinin yıkılacağı varsayıldığında, depremin ardından yıkılan veya yıkılması gereken konutların toplam sayısı kaç olacaktır?
8. Son 20 yılda 700 bin civarında konut inşa eden TOKİ'nin, mevcut koşullarda bunun yarısı kadar konutu bir yılda inşa etmesinin mümkün olmadığı hesaba katıldığında, bu hızda devam edilirse 6 Şubat'ın ardından iddia edilen sayıda konutun tamamlanması kaç yıl sürecektir?
9. İddia edilen sayıda konutun tamamlanmasının yıllar alacağı hesaba katıldığında bu süreçte konutlarını kendi başlarına yapma imkanı olmayan yoksul halk kaç yıl boyunca konteyner kentlerde yaşam mücadelesi vermek zorunda bırakılacaktır?

¹ Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2023 Kahramanmaraş ve Hatay Depremleri Raporu, Mart 2023.

10. Konteyner kentler sağlıklı bir yaşamın sŸrdŸrŸlmesi için kaç yıllığına kurulmuştur?

11. Konteyner kentlerde yaşamayan, depremden etkilenen illerin kŸylerinde yaşayan ve yalnızca konteyner temin edebilen geniş yoksul kesimlerin tŸm fatura ve ısınma giderlerini kendilerinin karşılamak zorunda bırakıldığı gŸz ŸnŸnde bulundurulduğunda, kŸylerde yaşanan mağduriyetin boyutu anlaşılabilir. Bu gerekçeyle, depremden etkilenen kŸylerde yapılacak konutlara ilişkin ivedi bir planlama yapılmış mıdır?